

AZJA

AFGANISTAN

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

Błękitny Meczet; *dari Rauze-e Sharif (trl.), Rauze-e Szarif (trb.); 36°42'32"N, 67°06'39"E [Mazar-i Szarif]*
Wielki Meczet; meczet Piątkowy; *dari Masjid-e Jami' (trl.), Masdżid-e Dżami (trb.); 34°20'35"N, 62°11'45"E [Herat]*

Grobowce, mauzolea

mauzoleum Chodży Abdullaha Ansariego; *dari Khwaja Abdullah Ansari (trl.), Chwadża Abdullah Ansari (trb.); 34°22'29"N, 62°14'26"E [około Heratu]*

Parki, ogrody

Ogrody Babury; *dari Bāgh-e Bābur (trl.), Bagh-e Babur (trb.); paszto Də Bābur Ban (trl.), Dy Babur Ban (trb.); 34°30'10"N, 69°09'30"E [park w Kabulu]*

ARABIA SAUDYJSKA

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

Al-Kaba; Al-Ka'bah (trl.), Al-Kaba (trb.); 21°25'21"N, 39°49'34,3"E [*świątynia i sanktuarium w Mekce*]
meczet Proroka; Al-Masjid an-Nabawī (trl.), Al-Masdżid an-Nabawi (trb.); 24°28'07"N, 39°36'40"E [*Medyna*]
Święty Meczet; Al-Masjid al-Ḥarām (trl.), Al-Masdžid al-Haram (trb.); Al-Ḥaram ash-Sharīf (trl.), Al-Haram asz-Szarif (trb.); 21°25'20"N, 39°49'33"E [*Mekka*]

Cmentarze, nekropole

Hegra; Al-Hijr (trl.), Al-Hidżr (trb.); 26°47'30"N, 37°57'40"E [*kompleks nabatejskich grobowców królewskich*]

Inne obiekty antropogeniczne

brama Mekki; ??? (trl.), ??? (trb.); 21°21'44,5"N, 39°40'00,3"E [*około Mekki*]
droga Króla Fahda; ??? (trl.), ??? (trb.); 26°13'11,8"N, 50°13'16,3"E ↔ 26°11'23,7"N, 50°18'42,6"E
(26°13'11,8"N, 50°13'16,3"E ↔ 26°10'18,7"N, 50°27'02,3"E) [*zespoł mostów i grobli; również Bahrajn*]
fontanna Króla Fahda; ??? (trl.), ??? (trb.); 21°30'55,4"N, 39°08'42,5"E [*Dżudda*]

BAHRAJN

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

meczet Al-Fatiha; ??? (trl.), ??? (trb.); 26°13'08"N, 50°35'54"E [*Manama*]

Inne obiekty antropogeniczne

droga Króla Fahda; ??? (trl.), ??? (trb.); 26°11'23,7"N, 50°18'42,6"E ↔ 26°10'18,7"N, 50°27'02,3"E
(26°13'11,8"N, 50°13'16,3"E ↔ 26°10'18,7"N, 50°27'02,3"E) [*zespoł mostów i grobli; również Arabia Saudyjska*]

INDIE

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

meczet Mekki; *ang.* Mecca Masjid; *hindi* Makkā Masjid (*trl.*), Makka Masdžid (*trb.*); *urdu* Makka^h Masjid (*trl.*), Makka Masdžid (*trb.*); $17^{\circ}21'38"N, 78^{\circ}28'23"E$ [Hajdarabad]

Wielki Meczet; meczet Piątkowy; *ang.* Jama Masjid; Friday Mosque; *hindi* Jāmā Masjid (*trl.*), Dżama Masdžid (*trb.*); *urdu* Jāmē^h Masjid (*trl.*), Dżama Masdžid (*trb.*); $27^{\circ}10'55"N, 78^{\circ}00'58"E$ [Agra]

Wielki Meczet; meczet Piątkowy; *ang.* Jama Masjid; Friday Mosque; *hindi* Jāmā Masjid (*trl.*), Dżama Masdžid (*trb.*); *urdu* Jāmē^h Masjid (*trl.*), Dżama Masdžid (*trb.*); $28^{\circ}39'02"N, 77^{\circ}14'00"E$ [Delhi]

Wielki Meczet; meczet Piątkowy; *ang.* Jama Masjid; Friday Mosque; *hindi* Jāmā Masjid (*trl.*), Dżama Masdžid (*trb.*); *urdu* Jāmē^h Masjid (*trl.*), Dżama Masdžid (*trb.*); $27^{\circ}05'41"N, 77^{\circ}39'46"E$ [Fatehpur Sikri]

Grobowce, mauzolea

grobowiec Akbara; *ang.* Tomb of Akbar the Great; *hindi* Akbar kā Makbarā (*trl.*), Akbar ka Makbara (*trb.*); *urdu* Akbar kā Maqbara^h (*trl.*), Akbar ka Makbara (*trb.*); $27^{\circ}13'14"N, 77^{\circ}57'01"E$ [Agra]

grobowiec Humajuna; *ang.* Humayun's Tomb; *hindi* Humāyūn kā Makbarā (*trl.*), Humajun ka Makbara (*trb.*); *urdu* Humāyūn kā Maqbara^h (*trl.*), Humajun ka Makbara (*trb.*); $28^{\circ}35'36"N, 77^{\circ}15'02,5"E$ [Delhi]

grobowiec Nizamuddina; *ang.* Nizamuddin Auliya Tomb; *hindi* Dargāh Hazrat Nizāmuddīn (*trl.*), Dargah Hazrat Nizamuddin (*trb.*); *urdu* Dargāh Hazrat Nizāmuddīn (*trl.*), Darga Hazrat Nizamuddin (*trb.*); $28^{\circ}35'28,9"N, 77^{\circ}14'31,1"E$ [Delhi]

grobowiec Safdardżanga; *ang.* Safdarjung's Tomb; *hindi* Safdarjarīng kā Makbarā (*trl.*), Safdardżang ka Makbara (*trb.*); *urdu* Maqbara^h Ṣafdarjāng (*trl.*), Makbara Safdardżang (*trb.*); $28^{\circ}35'21,3"N, 77^{\circ}12'38,1"E$ [Nowe Delhi]

Tadż Mahal; *ang.* Taj Mahal; *hindi* Tājmahal (*trl.*), Tadżmahal (*trb.*); Tāj Mahal (*trl.*), Tadż Mahal (*trb.*); *urdu* Tāj Maḥal (*trl.*), Tadż Mahal (*trb.*); $27^{\circ}10'30"N, 78^{\circ}02'32"E$ [Agra]

Forty, twierdze, zamki

Czerwony Fort; *ang.* Agra Fort; *hindi* Āgrā kā Kila (*trl.*), Agra ka Kila (*trb.*); *urdu* Qil'a^h Āgrah (*trl.*), Kila Agra (*trb.*); $27^{\circ}10'47"N, 78^{\circ}01'18"E$ [Agra]

Czerwony Fort; *ang.* Red Fort; *hindi* Lāl Kīlā (*trl.*), Lal Kila (*trb.*); *urdu* Lāl Qil'a^h (*trl.*) Lal Kila (*trb.*); $28^{\circ}39'22"N, 77^{\circ}14'28"E$ [Delhi]

Inne zabytki

brama Delhijska; *ang.* Delhi Gate; *hindi* Dillī Geṭ (*trl.*), Dilli Get (*trb.*); *urdu* Dillī Darvāza^h (*trl.*), Dilli Darwaza (*trb.*); $28^{\circ}38'28,3"N, 77^{\circ}14'26"E$ [Delhi]

Brama Indii; *ang.* India Gate; *hindi* Im̄diyā Geṭ (*trl.*), Indija Get (*trb.*); *urdu* Bāb Hind (*trl.*), Bab Hind (*trb.*); $28^{\circ}36'46,5"N, 77^{\circ}13'46,3"E$ [pomnik w Nowym Delhi]

brama Kaszmirska; *ang.* Kashmiri Gate; *hindi* Kaśmīrī Darvāzā (*trl.*), Kaśmiri Darwaza (*trb.*); Kaśmīrī Geṭ (*trl.*), Kaśmiri Get (*trb.*); *urdu* Kaśmīrī Darvāza^h (*trl.*), Kaśmiri Darwaza (*trb.*); $28^{\circ}39'59,6"N, 77^{\circ}13'44,5"E$ [Delhi]

brama Lahauryska; *ang.* Lahori Gate; *hindi* Lāhaurī Geṭ (*trl.*), Lahauri Get (*trb.*); *urdu* Lāhaurī Darvāza^h (*trl.*), Lahauri Darwaza (*trb.*); $28^{\circ}39'21"N, 77^{\circ}14'18"E$ [Delhi]

Dżantar Mantar; *ang.* Jantar Mantar; *hindi* Jantar Māntar (*trl.*), Dżantar Mantar (*trb.*); *urdu* Jantar Mantar (*trl.*), Dżantar Mantar (*trb.*); $28^{\circ}37'37"N, 77^{\circ}13'00"E$ [obserwatorium astronomiczne w Nowym Delhi]

Wysoka Brama; *ang.* Buland Darwaza; Gate of Magnificence; *hindi* Buland Darvāzā (*trl.*), Buland Darwaza (*trb.*); *urdu* Buland Darvāzā^h (*trl.*), Buland Darwaza (*trb.*); $27^{\circ}05'39,2"N, 77^{\circ}39'46,4"E$ [Fatehpur Sikri]

Żelazna Kolumna; *ang.* Iron Pillar; *hindi* Lauh Stambh (*trl.*), Loh Stambh (*trb.*); *urdu* Āhanī Sutūn (*trl.*), Ahani Stun (*trb.*); $28^{\circ}31'29"N, 77^{\circ}11'05,9"E$ [koło Delhi]

Parki, ogrody

Ogrody Lodich; *ang.* Lodi Gardens; *hindi* Lodhī Udyān (*trl.*), Lodhi Udjan (*trb.*); *urdu* Lodhī Bāg (*trl.*), Lodhi Bag (*trb.*); $18^{\circ}35'35"N, 77^{\circ}13'11"E$ [park w Nowym Delhi]

Ogrody Szalimar; *ang.* Shalimar Gardens; Shalimar Bagh; *hindi* Šālīmār Bāg (*trl.*), Šalimar Bag (*trb.*); **urdu** Šālīmār Bāg (*trl.*), Šalimar Bag (*trb.*); $34^{\circ}08'58"N, 74^{\circ}52'22"E$ [park w Śrinagarze]

IRAK

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

meczet Abbasa; *arab.* ??? (*trl.*), ??? (*trb.*); $32^{\circ}37'01,7"N, 44^{\circ}02'10,3"E$ [Karbala]

meczet Abu Hanify; *arab.* ??? (*trl.*), ??? (*trb.*); $33^{\circ}22'19,4"N, 44^{\circ}21'30"E$ [Bagdad]

Wielki Meczet; *arab.* ??? (*trl.*), ??? (*trb.*); $32^{\circ}01'45"N, 44^{\circ}24'02"E$ [Al-Kufa]

Grobowce, mauzolea

mauzoleum Imama Alego; *arab.* Marqad al-Imām ‘Alī (*trl.*), Markad al-Imam Ali (*trb.*); $31^{\circ}59'45"N, 44^{\circ}18'52"E$ [Nadżaf]

mauzoleum Imama Al-Husajna; *arab.* Marqad al-Imām Al-Ḥusayn (*trl.*), Markad al-Imam al-Husajn (*trb.*); $32^{\circ}36'59"N, 44^{\circ}01'56,3"E$ [Karbala]

Inne zabytki

aleja Procesyjna; *arab.* ??? (*trl.*), ??? (*trb.*); $32^{\circ}32'40"N, 44^{\circ}25'19"E$ [Babilon]

brama Isztar; *arab.* ??? (*trl.*), ??? (*trb.*); $32^{\circ}32'36,6"N, 44^{\circ}25'20"E$ [Babilon]

Inne obiekty antropogeniczne

Łuki Zwycięstwa; *arab.* ??? (*trl.*), ??? (*trb.*); $33^{\circ}18'18,7"N, 44^{\circ}23'10,7"E$ oraz $33^{\circ}18'21,4"N, 44^{\circ}22'45,9"E$ [Bagdad]

IRAN

Place

plac Amira Czachmagha; Maidān-e Amīr Chakhmāq (*trl.*), Majdan-e Amir Czachmagh (*trb.*); $31^{\circ}53'38,5"N, 54^{\circ}22'09"E$ [Jazd]

plac Imama; Maidān-e Emām (*trl.*), Majdan-e Emam (*trb.*); $32^{\circ}39'27"N, 51^{\circ}40'39"E$ [Isfahan]

plac Wolności; Maidān-e Āzādi (*trl.*), Majdan-e Azadi (*trb.*); $35^{\circ}41'59"N, 51^{\circ}20'14"E$ [Teheran]

Mosty

most Trzydziestu Trzech Łuków; Si-o-Seh Pol (*trl.*), Si-o-Seh Pol (*trb.*); $32^{\circ}38'40"N, 51^{\circ}40'02,8"E$ [Isfahan]

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

katedra Świętego Zbawiciela; Kelisā-ye Āmenāperkich (*trl.*), Kelisa-je Amenaperkicz (*trb.*); $32^{\circ}38'05,6"N, 51^{\circ}39'20,8"E$ [Isfahan]

kościół Świętej Marii; Kelīsā-ye Nanah Maryam (*trl.*), Kelisa-je Nana Marjam (*trb.*); $37^{\circ}32'39,5"N, 45^{\circ}04'03,7"E$ [Urmia]

meczet Imama; meczet Królewski; Masjed-e Emām (*trl.*), Masdżed-e Emam (*trb.*); $32^{\circ}39'17"N, 51^{\circ}40'40"E$ [Isfahan]

meczet Szejcha Lotfollah; Masjed-e Shaykh-e Loṭfollāh (*trl.*), Masdżed-e Szajch-e Lotfollah (*trb.*); $32^{\circ}39'26,7"N, 51^{\circ}40'43"E$ [Isfahan]

monaster Świętego Stefana; Kelisā-ye Estefānūs-e Moqaddas (*trl.*), Kelisa-je Estefanus-e Moghaddas (*trb.*); $38^{\circ}58'45"N 45^{\circ}28'24"E$ [około miasta Dżolfa]

monaster Świętego Tadeusza; Czarny Kościół; Kelisā-ye San Tādeus (*trl.*), Kelisa-je San Tadeus (*trb.*); Qare Kelisā (*trl.*), Kare Kelisa (*trb.*); $39^{\circ}05'32,5"N 44^{\circ}32'40"E$ [około Sija Czeszme]

Różowy Meczet; Masjed-e Nasīr-ol-Molk (*trl.*), Masdżed-e Nasir-ol-Molk (*trb.*); $29^{\circ}36'31"N, 52^{\circ}32'55"E$ [Sziraz]

Wielki Meczet; meczet Piątkowy; Masjed-e Jāme' (*trl.*), Masdżed-e Dżame (*trb.*); $32^{\circ}40'11"N, 51^{\circ}41'07"E$ [Isfahan]

Wielki Meczet; meczet Piątkowy; Masjed-e Jāme' (*trl.*), Masdżed-e Dżame (*trb.*); $31^{\circ}54'04,7"N, 54^{\circ}22'06"E$ [Jazd]

Grobowce, mauzolea

grobowiec Cyrusa Wielkiego; ??? (*trl.*), ??? (*trb.*); $30^{\circ}11'38,2"N, 50^{\circ}10'01,8"E$ [Pasargady]

grobowiec Dariusza I; ??? (*trl.*), ??? (*trb.*); $29^{\circ}59'20,5"N, 52^{\circ}52'29"E$ [około Persopolis]

grobowiec Hafiza; Ārāmgāh-e Hāfez (*trl.*), Aramgah-e Hafez (*trb.*); $29^{\circ}37'32,9"N, 52^{\circ}33'30,6"E$ [Sziraz]

mauzoleum Awicenny; Ārāmgāh-e Bū ‘Alī Sīnā (*trl.*), Aramgah-e Bu Ali Sina (*trb.*); $34^{\circ}47'29,5"N, 48^{\circ}30'47,3"E$ [Hamadan]

mauzoleum Chomejniego; Ārāmgāh-e Sayyid Rūhollāh Khomeynī (*trl.*), Aramgah-e Sajjid Ruhollah Chomejni (*trb.*); $35^{\circ}32'57"N, 51^{\circ}22'00"E$ [około Teheranu]

mauzoleum Estery i Mordechaja; Ārāmgāh-e Ester va Mōrdekhāy (*trl.*), Aramgah-e Ester wa Mordechaj (*trb.*); $34^{\circ}47'52,8"N, 48^{\circ}30'46,2"E$ [Hamadan]

mauzoleum Fatimy al-Masumy; Harām-e Fātimah Ma‘ṣūmah (*trl.*), Haram-e Fatima Masuma (*trb.*); $34^{\circ}38'30,5"N, 50^{\circ}52'44,5"E$ [Kom]

mauzoleum Firdausiego; Ārāmgāh-e Firdausī (*trl.*), Aramgah-e Firdausi (*trb.*); $36^{\circ}29'10"N, 59^{\circ}31'03"E$ [Tus]

mauzoleum Imama Rezy; Harām-e Moṭahhar-e Emām-e Rezā (*trl.*), Haram-e Motahhar-e Emam-e Reza (*trb.*); $36^{\circ}17'17"N, 59^{\circ}36'56"E$ [Meszched]

mauzoleum Kawusa; Gombad-e Kāvūs (*trl.*), Gombad-e Kawus (*trb.*); $37^{\circ}15'29,2"N, 55^{\circ}10'08,5"E$ [Gonbad-e Kawus]

mauzoleum Oldżajtu; Gombad-é Soltān Oljāitū Khodābandé (*trl.*), Gombad-e Soltan Oldżajtu Chodabande (*trb.*); $36^{\circ}26'02,2"N, 48^{\circ}47'45,7"E$ [Sultanije]

mauzoleum Proroka Daniela; Ārāmgāh-e Dānyāl Nabā (*trl.*), Aramgah-e Danjal Naba (*trb.*); $32^{\circ}11'25,6"N, 48^{\circ}14'38,2"E$ [Suza]

Forty, twierdze, zamki

twierdza Karima Chana; Arg-e Karīm Khānī (*trl.*), Arg-e Karim Chani (*trb.*); $29^{\circ}37'03,5"N, 52^{\circ}32'41"E$ [Sziraz]

Inne zabytki

brama Wszystkich Ludów; ??? (*trl.*), ??? (*trb.*); $29^{\circ}56'10,2"N, 52^{\circ}53'20,5"E$ [Persopolis]

pałac Czterdziestu Kolumn; Chehel Sotūn (*trl.*), Czehel Sotun (*trb.*); $32^{\circ}39'27"N, 51^{\circ}40'19"E$ [Isfahan]

pałac Dariusza; ??? (*trl.*), ??? (*trb.*); $29^{\circ}56'03,8"N, 52^{\circ}53'22,4"E$ [Persopolis]

Inne obiekty antropogeniczne

wieża Wolności; Borj-e Āzādi (*trl.*), Bordż-e Azadi (*trb.*); $35^{\circ}41'59"N, 51^{\circ}20'17"E$ [Teheran]